

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 137418 25 Rev
Banjaluka, 10.12.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija ovoga suda, Tanje Bundalo kao predsjednika vijeća, te Jadranke Stanišić i Biljane Majkić Marinković, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca, „UniCredit Bank“ a.d. Banjaluka, Marije Bursać broj 7, zastupane po punomoćniku, Daliboru Mrši, advokatu iz Banjaluke, protiv tuženog, ZZ „Milka“ Laktaši u stečaju, Mladena Stojanovića broj 13, zastupanog po punomoćniku, Aleksandru Tomaševiću, advokatu iz Banjaluke, radi utvrđenja osnovanosti potraživanja, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Višeg privrednog suda broj 57 0 Ps 137418 24 Pž 2 od 13.11.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 10.12.2025. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova odgovora na reviziju.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 137418 23 Ps 3 od 10.7.2024. godine utvrđeno je da je osnovano potraživanje tužioca u iznosu od 21.417.014,91 KM, te da se tužilac kao povjerilac uvrsti u opšti isplatni red, što je tuženi dužan da prizna i trpi da se navedeno potraživanje, na način pobliže opisan u presudi, uvrsti u tabelu priznatih potraživanja.

Istom presudom tuženi je obavezan da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 74.419,30 KM sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate.

Zahtjev tužioca (pogrešno piše tuženog) za utvrđenje osnovanosti potraživanja na ime troškova prinudne naplate u iznosu od 39.098,85 KM, je odbijen.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda broj 57 0 Ps 137418 24 Pž 2 od 13.11.2024. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se drugostepena presuda preinači i odbije zahtjev iz tužbe, ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužilac je predložio da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca koji je usvojen prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku, prvostepeni sud je utvrdio: da su “Nova banjalučka banka” a.d. Banjaluka (pravni prednik tužioca) i “Standard” a.d. Gradiška, kao korisnik kredita, dana 01.04.2008. godine zaključili ugovor o kreditu, čiji je predmet bio plasman sredstava u iznosu od 741.373,22 EUR, sa kamatnom stopom šestomjesečni EURIBOR + 3,1%, na period od 72 mjeseca, u koji je uračunat grejs period od 12 mjeseci, sa sljedećim sredstvima obezbjeđenja: hipotekom, založnim pravom na pokretnim stvarima, polisom osiguranja, blanko mjenicama, ugovorima o jemstvu i založnim pravom na akcijama “Standard” a.d. Gradiška (član 1, 3 i 7 ugovora o kreditu broj: 29005495-K-144/08 od 01.04.2008. godine); da su “Nova banjalučka banka” a.d. Banjaluka i “Standard” a.d. Gradiška, kao korisnik kredita, istog dana zaključili ugovor o kreditu, čiji je predmet bio plasman sredstava u iznosu od 460.162,69 EUR, sa kamatnom stopom šestomjesečni EURIBOR + 3,1%, na period od 48 mjeseci, u koji je uračunat grejs period od 12 mjeseci, sa sljedećim sredstvima obezbjeđenja: hipotekom, založnim pravom na pokretnim stvarima, polisom osiguranja, blanko mjenicama, ugovorima o jemstvu i založnim pravom na akcijama “Standard” a.d. Gradiška (član 1, 3 i 7 ugovora o kreditu broj: 29005495-K-145/08 od 01.04.2008. godine); da su “Nova banjalučka banka” a.d. Banjaluka i tuženi, kao jemac, dana 01.04.2008. godine zaključili ugovor o jemstvu, kojim se jemac obavezao da će u korist banke ispuniti sve obaveze, koje je “Standard” a.d. Gradiška preuzeo prema banci po osnovu ugovora o kreditu broj: 29005495-K-144/08 u iznosu od 741.373,22 EUR i da za iste odgovara cjelokupnom svojom imovinom (član 1 i 2 ugovora o jemstvu broj: 29005495-UJ-144/08 od 01.04.2008. godine);- da su “Nova banjalučka banka” a.d. Banjaluka i tuženi, kao jemac, istog dana zaključili ugovor o jemstvu, kojim se jemac obavezao da će u korist banke ispuniti sve obaveze, koje je “Standard” a.d. Gradiška preuzeo prema banci po osnovu ugovora o kreditu broj: 29005495-K-145/08 u iznosu od 460.162,69 EUR i da za iste odgovara cjelokupnom svojom imovinom (član 1 i 2 ugovora o jemstvu broj: 29005495-UJ-145/08 od 01.04.2008. godine); da je nad dužnikom “Standard” a.d. Gradiška dana 08.09.2009. godine otvoren stečajni postupak, rješenjem Okružnog privrednog suda broj: 57 0 St 065125 09 St od 08.09.2009, koji je okončan 10.10.2014. godine, rješenjem Okružnog privrednog suda broj: 57 0 St 065125 09 St od 10.10.2014. godine; da je tužilac, kao stečajni povjerilac, dana 03.11.2009. godine u stečajnom postupku nad dužnikom “Standard” a.d. Gradiška podnio prijavu potraživanja, koja je glasila na iznos od 2.299.183,62 KM (prijava potraživanja tužioca od 03.11.2009. godine); da je istovremeno, dok je bio u toku stečajni postupak nad dužnikom “Standard” a.d. Gradiška, tužilac pred Osnovnim sudom u Banjaluci 15.12.2009. i 25.01.2010. godine protestovao mjenice na iznose od 429.010,31 EUR i 765.840,15 EUR prema trasantima- tuženom i V.V. (protestni akti Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 V 067438 09 V od 15.12.2009. i 71 0 V 067255 09 V od 25.01.2010. godine); da je tužilac dana 09.12.2010. godine Osnovnom sudu u Banjaluci podnio prijedlog za izvršenje, protiv izvršenika (ovdje tuženog), na osnovu protestovanih mjenica, sa ciljem prinudne naplate potraživanja, izvršenjem na računima i pokretnim stvarima izvršenika, koji prijedlog je sud usvojio rješenjem od 17.03.2011. godine, a koji je okonačan obustavom izvršnog postupka, zbog povlačenja prijedloga od strane tužioca, rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 Ip 107480 10 Ip od 14.09.2021. godine; da je tome predhodio sporazum tužioca i V.V., kao mjeničnog dužnika, dana 19.02.2018. godine kojim su regulisali obavezu mjeničnog dužnika da iznos od 100.000,00 KM uplati na račun banke prije ročišta zakazanog za dan 20.02.2018. godine, nakon čega se banka obavezala povući prijedloge za izvršenje u pokrenutim izvršnim postupcima (član 2 sporazuma o načinu izmirenja duga broj: SNIDD KO-269/18 od 19.02.2018. godine); da je nad tuženim ZZ „Milka“ Laktaši otvoren stečajni

postupak 26.2.2021. godine; da je u tom stečajnom postupku tužilac prijavio predmetno potraživanje 13.4.2021. godine u ukupnom iznosu od 2.456.113,76 KM; da je stečajni upravnik na ispitnom ročištu 4.11.2021. godine osporio to potraživanje; da je tužilac iz tih razloga podnio predmetnu tužbu 30.11.2021. godine; da iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke Dejana Radića od 10.03.2023. godine proizilazi, da je preostali dug tužioca u odnosu na tuženog kao solidarnog jemca 2.417.014,91 KM, koji se sastoji od glavnog potraživanja i kamata, na način pobliže opisan u navedenom nalazu i mišljenju vještaka.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev iz tužbe osnovan, pa je stoga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da nije osnovan prigovor tuženog da je predmetno potraživanje zastarjelo, jer da nije zastarjela obaveza glavnog dužnika, pa shodno odredbama člana 1019. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17./93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO), nije zastarjela ni obaveza tuženog kao solidarnog jemca.

Imajuću u vidu da su ugovori o kreditu i ugovori o jemstvu zaključeni u toku 2008. godine, a da je nad korisnikom kredita „Standard“ d.o.o. Gradiška, za čije potraživanje je jemčio tuženi ZZ „Milka“ Laktaši kao solidarni jemac, otvoren stečajni postupak u toku 2009. godine, prvostepeni sud je s pozivom na odredbe člana 40. Zakona o stečajnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br 16/16) zaključio, da su otvaranjem stečajnog postupka dospjela sva potraživanja po osnovu navedenih ugovora.

Shodno odredbama člana 392. stav 4. ZOO, prvostepeni sud je zaključio, da je zastarjelost predmetnog potraživanja, koja je prekinuta prijavom potraživanja u stečajnom postupku nad „Standard“ d.o.o. Gradiška, iznova počela da teče nakon okončanja stečajnog postupka nad „Standard“ d.o.o. Gradiška u toku 2014. godine donošenjem rješenja Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 St 065125 09 St od 10.10.2014. godine kojim je zaključen stečajni postupak nad „Standard“ a.d. Gradiška.

Kako je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena 30.11.2021. godine, tj. prije isteka zastarnog roka od 10 godina u smislu odredaba člana 371. ZOO, prvostepeni sud je zaključio, da predmetno potraživanje nije zastarjelo.

Prihvatajući u svemu nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke, prema kojem je potraživanje tužioca po osnovu ugovora o kreditu i ugovora o jemstvu osnovano do iznosa od 2.417.014,91 KM, prvostepeni sud je sudio kao u izreci prvostepene odluke.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene odluke.

Odluke nižestepenih sudova su pravilne.

Prije svega, ovaj sud u svemu prihvata razloge nižestepenih sudova iz kojih jasno proizilazi da potraživanje tužioca u odnosu na tuženog nije zastarjelo.

Naime, otvaranjem stečajnog postupka nad dužnikom „Standard“ d.o.o. Gradiška, u toku 2009. godine, dospjela su sva potraživanja tužioca po osnovu predmetnih ugovora o kreditu zaključenih sa „Standard“ d.o.o. Gradiška, shodno odredbama člana 40. Zakona o stečajnom postupku.

Kada se ima u vidu, da je prijavljivanjem potraživanja tužioca u stečajnom postupku nad „Standard“ d.o.o. Gradiška, došlo do prekida zastarjelosti potraživanja po osnovu ugovora o kreditu, pa samim tim i po osnovu ugovora o jemstvu, shodno odredbama člana 392. stav 4.

ZOO, pravilan je zaključak nižestepenih sudova, da je zastarjelost predmetnog potraživanja počela da teče iznova u toku 2014. godine kada je doneseno rješenje prvostepenog suda od 10.10.2014. godine, kojim je tog dana okončan stečajni postupak nad „Standard“ a.d. Gradiška. Kod činjenice, da je predmetna tužba podnesena 30.11.2021. godine, tj. prije isteka roka od 10 godina propisanog odredbama člana 371. ZOO, ovaj sud nalazi da je pravilan zaključak nižestepenih sudova, da predmetno potraživanje u odnosu na tuženog kao solidarnog jemca nije zastarjelo, jer se rok zastarjelosti potraživanja u odnosu na dužnika primjenjuje i na jemca prema odredbama člana 1019. ZOO, tako da zastarjelošću obaveze glavnog dužnika zastarijeva i obaveza jemca.

Stoga, na ovakav zaključak ne utiču revizioni prigovori tuženog, da je potraživanje tužioca zastarjelo u smislu odredaba člana 371. ZOO, jer da tužilac od 2009. godine do dana podnošenja tužbe 30.11.2021. godine, nije pokretao nikakve radnje u odnosu na tuženog, ZZ „Milka“ Laktaši.

U prilog svojim tvrdnjama tuženi navodi, da je u toku 2009. godine i u toku 2010. godine tužilac u izvršnom postupku zatražio protest mjenice protiv ZZ „Milka“ Laktaši kao solidarnog jemca, nakon čega je po prijedlogu tužioca kao tražioca izvršenja u odnosu na ZZ „Milka“ Laktaši doneseno rješenje o izvršenju, da bi rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 Ip 107480 10 Ip od 14.9.2021. godine izvršni postupak bio obustavljen i ukinute sve sprovedene izvršne radnje, tako da se ima uzeti da predmetno izvršenje nikad nije ni pokrenuto.

Ovo stoga, što okolnost da je tužilac, kao tražilac izvršenja, povukao prijedlog za izvršenje, u postupku koji je vođen protiv jemca, kao izvršenika, pred Osnovnim sudom u Banjaluci, u predmetu broj 71 0 Ip 107480 10 Ip, dana 14.09.2021. godine i da je izvršni postupak obustavljen, nije od uticaja na pravo tužioca, kao povjerioca, da protiv tuženog, kao jemca, po osnovu ugovora o jemstvu, zahtjeva ispunjenje obaveze, koja proizlazi iz ugovora o jemstvu. Tužilac, kao povjerilac, je protiv jemca mogao podnijeti prijedlog za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave – mjenice, kojom je garantovao isplatu kredita za dužnika, za koga je jemčio, a takođe, mogao je povjerilac, tj. davalac kredita, da protiv jemca podnese i tužbu iz osnovnog posla – ugovora o jemstvu. Stoga, činjenica da je izvršni postupak, kojeg je tužilac pokrenuo protiv jemca, obustavljen, ne lišava pravo povjerioca – davaoca kredita, da protiv jemca podnese tužbu, po osnovu odgovornosti za neizmirene obaveze od strane glavnog dužnika.

Prihvatajuću u svemu i ostale razloge drugostepenog suda, utemeljene na pravilnoj ocjeni dokaza, ovaj sud nalazi da je pravilan zaključak drugostepenog suda u pogledu osnovanosti zahtjeva iz tužbe.

Nisu osnovani revizioni prigovori, da je drugostepena odluka nerazumljiva, jer da je drugostepeni sud odbio žalbu tuženog i potvrdio odluku prvostepenog suda kojom je, između ostalog, „odbijen zahtjev tuženog za utvrđenje osnovanosti potraživanja na ime troškova prinudne naplate u iznosu od 39.098,85 KM“, mada tuženi nikada nije podnio taj zahtjev.

Ovo stoga, što je očitom omaškom u pisanju, u ovom dijelu odluke, prvostepeni sud napisao rječ „tuženog“ umjesto „tužioca“.

Kako ovaj dio odluke nije bio predmetom pobijanja po pravnim lijekovima, očito je da se navedenim revizionim prigovorima ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost pobijane drugostepene presude.

Slijedom datih razloga, valjalo je reviziju tuženog odbiti, te primjenom člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 i 27/24 - u daljem tekstu ZPP) donio odluku kao u stavu prvom izreke ove presude.

Ovaj sud je odbio zahtjev tužioca za naknadu troškova odgovora na reviziju, jer se ne radi o troškovima koje ima u vidu odredba člana 387. ZPP-a, pa je stoga sudio kao u stavu 2. izreke ove presude.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić